

V
Tusthov p.å., Sigdal, 23. mars 1968.

Universitetets aldsaksamling,
her professor Haugen,
Oslo.

Holmen kirke, Sigdal.

Den er nå under oppussing og restaurering. På vegne av restaureringskomiteen tillater jeg meg å be om enkelte opplysninger. Men først noen historiske fakta:

Tomtil 1856 var det her i bygda ei stavkirke. Hvor gammel den var, vet ingen. Det er antydning at den kunne være fra det 13. århundre. Sikker er i alle fall at den var meget gammel, og ble tilførs ombygget og restaurert. Noen år før 1850 ble det bestemt å bygge ny kirke, den nåværende, som stod ferdig i 1853. Og dessverre - den gamle ble revet i 1856 og "oppført for alle vind".

Men vi har da endel av det fine inventaret igjen, nemlig prekestol og døpsfont fra 1720, riket utskåret, og ei praktfull "hallandsk" lyskrone fra 1699 og endel alterstaker og bile.

Den gamle alttavla og Mose og Aron-figurur - og den gamle kronhimlingen, lå luge på loftet i den nye kirken. I 1896 ville en

privatmann, Johan Tidemann, kjøpe alt dette.
Men herredskypet valgte i stedet å by det fram til
Universitetets oldsaksamling. I Folge, Sigdal og Eggedal
av Thormod Skatvedt, side 116, og "Sigdal og Eggedal"
av Ludvig March, hadde ikke oldsaksamlingen
plass til dette, men ga det til Norsk Folkemuseum.

Etter Skatvedt var det, paa altret fure, kaat
utskaarne figurer, som vistnok spillede Lovestille
apostlene, og i midten en liten altertavle, ca. 1 aln
høi og 18 tommer bred. Paa hver side av bordø-
ren var der større utskaarne figurer av Moses
med en lovtavle; hver haand, og Aron som
ryggerste prest."

I 1944 ^{fra Folkemuseet} fikk vi tilbake den gamle bron-
sminning. Den restaureres nå og plasseres over
prekestolen. I slutten av januar i år skrev jeg
til museumsdirektør Reidar Kjellberg om det
samme som nevnt foran. I hans brev av
8. februar sier han at figurer av Aron og Moses
ikke er kommet inn til Folkemuseet. Derimot
har vi bron løse skjæringer som museet har
fått som gave fra herredskypet i 1897. Det kan
kanskje være av interesse å se på dette med
leilighet."

Som De skjønner, er vi interesserte i å
få rede på forholdet til sig- og allve
helst få de gamle kulturskattene tilbake
til Hirtsholm her. Jeg vet at det på London

Oppegård ved Kallbotn heuger to mindre
lysekroner fra Storkirken. ~~Her~~ Jeg har skrevet
og bitt om opplysninger, som hører ikke noe.

Reformasjonen for nok alle med
verdiaktene her i bygda, som ellers i landet.

Etter toa Märch skrives side 784:
Bind 5, skal Universitetets altsakbanning ha
et gammelt møpelseskar av messing fra
Storkirken.

Vil De være så vennlig å gi de opp-
lysninger De kan om dette - og om vi
eventuelt kan få tingene tilbake. Det er
vel egentlig her de rettelig hører hjemme,
og det vil glede alle Sigdøler om det kunne
bli en positiv løsning. Jeg kan komme inn
til en konferanse, samtidig som jeg skal
besøke Folkemuseet.

Men først håpe jeg på Verus svar,
og at jeg ikke setter altsakbanningens bestyrelse
og Konservatorene i altfor store spekulasjoner.

For restaureringskomiteen
Med hilsen
Alting Hoff.

30.april, 1968.

MB/MS

Herr Erling Hoff,
Prestfoss p.å.
Sigdal.

Ad Holmen kirke, Sigdal.

Som svar på Deres brev av 23. mars d.å. må jeg få opplyse at Universitetets Oldsaksamling ikke har, og såvidt jeg kan se, heller ikke har hatt noen gjenstander fra Holmen kirke i Sigdal.

Fra Hoflands kirke i Eggedal har vi derimot følgende ting:

1. Dørring	C 10780
2. To dyrehoder fra staver	C 10781 a b
3. Buestykke fra portal	C 10782
4. Buestykke fra portal	C 10783
5. To utskårne stykker fra en portal	C 10784 a b
6. Krusifiks	C 10786
7. Kors fra et krusifiks	C 10787
8. Madonna med barnet	C 10785
9. Statue av apostelen Jacob	C 24768

Dette gjelder stavkirken som ble revet i 1881. De ting fra Holmen kirke som er på Folkemuseet, ser ikke ut til å ha vært på Oldsaksamlingen i det hele tatt, skal en tro bøkene. Den eneste unntakelse er det røkelseskar som De nevner. Det kom til museet i begynnelsen av det 19de århundre og har nr. C 142. Det skriver seg fra Sigdal og har ingen nærmere angivelse enn at det kom fra kirken.

Bortsett fra røkelseskaret skriver altså disse ting seg fra Eggedal og ble forært museet av Sigdal og Eggedal herredsstyre i 1881.

La meg tilslutt få uttrykke min beste forståelse med Deres strev med å samle de gamle gjenstander i kirken igjen. På den annen side ville det ikke være riktig av museet å sende middelalderske gjenstander tilbake til en kirke hvor de ikke lenger passer. Jeg håper De forstår dette synspunkt.

Forøvrig vil museet alltid stå til tjeneste med råd og opplysninger.

Med hilsen

Martin Blindheim